

Iki gezek hyrka geýen türkmen piri

Category: Edebi makalalar, Kitapcy, Türkmen dili

написано kitapcy | 22 января, 2025

Iki gezek hyrka geýen türkmen piri IKI GEZEK HYRKA GEÝEN TÜRKMEN PIRI

Saparmyrat Türkmenbaşynyň Ruhnamasynda Gündogar edebiýatynda keramatly pir adyny alan Mäne baba barada şeýle ajaýyp setirler bar:

«Soňra yslam dininde iki ýola hyrka geýen beýik alym, pir Abu Seýid Abul Haýyr – Mäne baba hem Çagry beg bilen Togrul bege döwlet patasyny berýär».

Türkmeniň Görogly beg eýýamynda ýaşap geçen, gaznalylyk we seljuklar ýaly iki sany ägirt uly türkmen döwletini gören, 83 ýyl dört aý, jemi 1000 aý ömür süren Gündogar danalarynyň arasynda uly keramat eýesi bolan Mäne babanyň biziň günlerimize çenli saklanyp galan baý edebi mirasy bar. Mäne baba diňe bir yslam nuruny jahana saçan beýik şahsyýet bolman, tanymal şahyr hökmünde hem tanalypdyr, onuň 3360 setir rubagylary we rubagy bölekleri biziň günlerimize gelip ýetipdir.

Mäne babanyň edebi mirasy heniz öwrenilmedik diýen ýaly. Türkmeniň gözüniň göreji, kalbynyň guwanjy «Türkmeniň baş eýýamynyň ruhy» atly şadessanynda «Mäne baba» atly 104 setirlik nusgalyk şirin dessan ýazylypdyr. Onda:

Mäne baba gije-gündiz zikr edip,
Haweranyň ot-çöpüne dem salýar –

diýilýär.

Mäne baba öz topragyny jany-teni bilen söýen, onuň keramatdygyna doly göz ýetiren ynsan.

Haweran düzünde janlym har olmaz,
Kişi meň işime giriftar olmaz.
Seň jemalyň lutfy-yhsany üçin,
Ýüz-müň jany gurban bersem, ar olmaz.

Türkmeniň Görogly beg eýýamynda ysłam dünýäsine ylym nuruny
saçan bu beýik ynsana Saparmyrat Türkmenbaşy mynasyp baha
berýär:

Mäne baba, sen uludan uly syň,
Sen gudratsyň, öwlüýäsiň, welisiň.

Beýik Serdarymyzyň şeýle ýokary baha beren welisiniň edebi
mirasyny öwrenmek, rubagylaryny, şygry böleklerini türkmen
diline terjime etmek, ol baradaky halkyň arasyndan rowaýatlary
ýygnamak... biziň gaýragoýulmasyz wezipämiz bolmalydyr.

Çary KÖMEKOW,
Magtymguly adyndaky TDU-nyň uly mugallymy. Edebi makalalar